

[Elisabeth Bruun Olesen]

der er i de senere år konstateret en række tilfælde af unormalt mange fosterskader hos kvinder, der arbejder ved skærmterminaler.

Jeg mener, at regeringen burde pålægges at igangsætte uafhængige undersøgelser af de beskæftigelsesmæssige, arbejdsmiljømæssige og ligestillingsmæssige konsekvenser af indførelsen af ny teknologi, men da der i øjeblikket foregår forhandlinger i teknologiudvalget om lige netop disse ting, vil jeg ikke foregribe begivenhedernes gang og i dag fremkomme med et dagsordensforslag, der pålægger regeringen at gøre det, men i stedet lægge op til en saglig og seriøs debat om skærmarbejdet, så det også kan indgå i teknologiudvalgets fortsatte arbejde.

Besvarelse

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Forespørgerne har bedt om en redegørelse om konsekvenserne for arbejdsmarkedet af at indføre ny teknologi. Da der imidlertid som bekendt eksisterer en del myter omkring ny teknologi, kunne der, inden jeg svarer på selve forespørgslen, være grund til at komme med nogle generelle bemærkninger.

For det første er ny teknologi som begreb ikke nogen nyskabelse. Vi er løbende blevet præsenteret for ny teknologi, i hvert fald siden industrialiseringen. Ny teknologi har i mange år været et kendt og accepteret begreb, blot under betegnelsen automatisering. Lidt forenklet kan man sige, at det er den, der har sat os i stand til at ofre mange ressourcer på boligstandard, ernæring, sociale goder osv.

For det andet er der en tendens til, at talen om ny teknologi og dens konsekvenser udløser ret bastante udsagn, som giver det fejlagtige indtryk, at det hviler på nogle fastslåede kendsgerninger. Der er nogle grupper, der med stor overbevisning i stemmen siger, at ny teknologi øger arbejdsløsheden, forringer arbejdsmiljøet eller er en trussel mod ligestillingen. Der er andre, der med lige så stor overbevisning i stemmen siger, at ny teknologi øger beskæftigelsen og afhjælper arbejdsmiljøproblemerne. Men realiteterne er, at det alt sammen nødvendigvis må være gisninger. Ingen kan i dag på det grundlag, vi har, forudsige udviklingen så præcist, at der kan siges noget sikkert om, hvordan det vil gå.

For det tredje vil jeg gerne sige, at vi imidlertid med en høj grad af sikkerhed kan forudse, hvad der ville ske, hvis vi forsøgte at hindre indførelsen af ny teknologi. Vi ville med sikkerhed miste konkurrenceevnen og komme i et afhængighedsforhold til de store industrilande som USA og Japan. Dette betyder naturligvis ikke, at vi skal stille os ukritisk over for udviklingen og anvendelsen af ny teknologi. Vi må selvfølgelig søge at dreje udviklingen i den retning, vi ønsker, og søge at afhjælpe de eventuelle negative følger af ny teknologi.

For regeringen kan der ikke være nogen tvivl om, at samfundet på alle måder må satse på den ny teknologi. Vi må sikre, at alle dele af erhvervslivet får de bedste muligheder for at anvende den mest avancerede teknologi i produktionen. Dette gælder ikke blot ny teknologi i forbindelse med masseproduktionen af varer, men også informationsteknologien. Fordelene er klare og tydelige. Det forøger vore muligheder for at konkurrere, hvilket igen giver basis for en større økonomisk vækst, der vil medføre en nedsat arbejdsløshed til gavn for hele samfundet.

Beskæftigelsesvirkningerne i den teknologi, der nu tages i brug, kan ikke med rimelig sikkerhed vurderes. Man kan dog slå fast, at følgen af at anvende den ny teknologi, hvad enten der er tale om idrugtagning af skærmterminaler eller andre tekniske hjælpemidler, der følger informationsteknologien, vil være, at nogle job nedlægges, andre bliver skabt, og for atter andre sker der ændringer i selve jobbet indhold. Hvad angår den øgede brug af skærmterminaler må vi gøre os klart, at der netop her er risiko for, at den direkte og umiddelbare virkning vil være, at en række job nedlægges.

I en overgangsperiode som den, vi her står ved begyndelsen af, er det derfor vigtigt, at lønmodtagerne føler sig trygge, når der indføres ny teknologi. Et middel hertil vil være fornuftige teknologiaftaler om vilkårene for den ny teknik og om, at arbejdsgiverne i størst mulig udstrækning skal søge at løse arbejdskraftproblemet. I det omfang visse medarbejderfunktioner bliver overflødiggjort, bør det tilstræbes at finde beskæftigelse til disse medarbejdere, eventuelt gennem fornøden efteruddannelse eller omskoling inden for de eksisterende uddannelsessystemer.